

Advies nr. 17/2026 van 17 februari 2026

Betreft: wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, met het oog op de invoering van een systeem om de overdracht van het internationaal bankrekeningnummer (IBAN) daadwerkelijk mogelijk te maken – DOC 56 0223 (CO-A-2025-189)

Trefwoorden: bankoverstap – verandering van bank – overdraagbaarheid van het bankrekeningnummer – IBAN (*International Bank Account Number*) – betaalrekening – spaarrekening – historiek van banktransacties – SEPA-verordening – “*silent parties*” – derden – “*bankswitching*” – betalingsdienaarbieder

Vertaling

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna “de Autoriteit”);

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met name de artikelen 23 en 26 (hierna “WOG”);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna “AVG”);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna “WVG”);

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Peter De Roover, voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers (hierna “de aanvrager”), ontvangen op 5 november 2025;

Gelet op de bijkomende informatie, ontvangen op 9 december 2025;

Brengt op 17 februari 2026 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de adviesaanvraag

1. De aanvrager heeft op 5 november 2025 het advies van de Autoriteit gevraagd over het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, met het oog op de invoering van een systeem om de overdracht van het internationaal bankrekeningnummer (IBAN) daadwerkelijk mogelijk te maken¹ (hierna "**het ontwerp**").
2. **Het ontwerp beoogt bepaalde** bestaande **belemmeringen** voor de bankoverstap (het veranderen van bank) **weg te nemen**, zoals vermeld in het verslag van de Belgische Mededingingsautoriteit van 31 oktober 2023². Deze belemmeringen zijn de volgende:
 - De transactiehistoriek wordt niet naar de nieuwe rekening overgedragen.
 - Het betaalrekeningnummer, evenals de bijbehorende code, namelijk het IBAN (*International Bank Account Number*), kan niet worden overgedragen.
 - De bankoverstap blijft beperkt tot betaalrekeningen (dat wil zeggen zichtrekeningen of lopende rekeningen).
3. Om deze belemmeringen te verhelpen, **stelt het ontwerp voor de volgende wijzigingen aan te brengen** in het Wetboek van economisch recht (hierna "het WER"):
 - In de eerste plaats wordt voorzien in de overdracht van de volledige transactiehistoriek van de afgelopen tien jaar naar de nieuwe betaalrekening. Dit zal consumenten in staat stellen toegang te behouden tot de informatie over de uitgevoerde verrichtingen, zelfs nadat zij van rekening zijn veranderd (artikel 2 in ontwerp, dat voorziet in de aanvulling van artikel VII.62/2 van het WER).
 - Vervolgens wordt voorgesteld om de mogelijkheid te bieden om de IBAN-nummers van betaalrekeningen over te dragen. Consumenten zouden aldus hun rekeningnummer kunnen behouden wanneer zij van bank veranderen (artikel 3 in ontwerp, dat voorziet in de invoering van een nieuw artikel VII.62/8 in het WER).
 - Ten slotte wordt voorzien in de uitbreiding van de bankoverstapdienst (*bankswitching*) tot spaarrekeningen (artikel 4 in ontwerp, dat voorziet in de invoering van een nieuw artikel VII.62/9 in het WER).
4. **Het IBAN-nummer** (*International Bank Account Number*) is, volgens artikel 2 van Verordening (EU) nr. 260/2012, "*een identificatienummer van een internationale betaalrekening, dat een individuele betaalrekening ondubbelzinnig identificeert in een lidstaat, en waarvan de elementen zijn omschreven door de Internationale Organisatie voor Normalisatie (International Standard*

¹ Ingediend door Sophie Thémont, Patrick Prévot, Hugues Bayet, Christophe Lacroix, Ridouane Chahid.

² Advies van de Belgische Mededingingsautoriteit inzake bankdiensten voor particulieren (INF-23-011 Banken), 31 oktober 2023.

Organisation — ISO)³. Het bestaat uit de volgende onderdelen, zoals bepaald in de norm ISO 20022 XML⁴: de "landcode", de "controlecijfers" en het "BBAN" (*Basic Bank Account Number*)⁵. Voor Belgische bankrekeningen bestaat het uit een code "BE" (de landcode), gevolgd door een tweecijferige controlecode en het traditionele bankrekeningnummer (dat op zijn beurt bestaat uit een driecijferig nummer dat de bank identificeert, een zevencijferig rekeningnummer dat de klant identificeert en een tweecijferige controlecode)⁶.

5. **Wat de betaalrekeningen betreft**, wordt sinds 1 februari 2018 de bankoverstapdienst gewaarborgd door boek VII van het WER (artikel VII.62/1 tot en met VII.62/7). Deze dienst stelt consumenten in staat om in België kosteloos van bank te veranderen. De huidige regeling kan in grote lijnen als volgt worden samengevat:

- De consument moet een lopende rekening openen bij een nieuwe betalingsdianstaanbieder (hierna "ontvangende PSP") en bij deze aanbieder de bankoverstapdienst aanvragen.
- De bankoverstapdienst wordt op verzoek van de consument opgestart door de nieuwe ontvangende PSP.
- Afhankelijk van de gekozen opties verricht **de overdragende betalingsdianstaanbieder** (hierna "overdragende PSP") de volgende handelingen⁷:
 - a) Hij zendt aan de ontvangende PSP en aan de consument een lijst toe van de bestaande doorlopende betalingsopdrachten, overschrijvingen met memodatum, alsmede de beschikbare informatie over mandaten voor domiciliëringen die worden overgedragen.
 - b) Hij zendt aan de ontvangende PSP en aan de consument de beschikbare informatie toe over terugkerende inkomende overschrijvingen en door de begunstigde schuldeiser aangestuurde domiciliëringen die gedurende de laatste dertien maanden op de betaalrekening van de consument zijn uitgevoerd.

³ Artikel 2.15) van Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009.

⁴ <https://www.iso20022.org/about-iso-20022>.

⁵ Het BBAN is voorbehouden aan louter binnenlandse betalingen; het wordt in artikel 2.14) van de bovengenoemde Verordening (EU) nr. 260/2012 gedefinieerd als: "een identificatienummer van een betaalrekening, dat een individuele betaalrekening bij een betalingsdianstaanbieder ondubbelzinnig identificeert in een lidstaat en dat alleen voor binnenlandse betalingstransacties kan worden gebruikt, terwijl dezelfde betaalrekening wordt geïdentificeerd door middel van IBAN voor grensoverschrijdende betalingstransacties".

⁶ Zie NBB, "Voortgang in België naar het gemeenschappelijk eurobetalingsgebied of SEPA (Single Euro Payments Area)", kader nr. 2, p. 53, beschikbaar op https://www.nbb.be/doc/ts/publications/economicreview/2012/ecotijdiii2012_h3.pdf; bijvoorbeeld, in het IBAN-nummer BE68 5390 0754 7034: "BE" komt overeen met het eerste element, namelijk de identificatie van het land, "68" met de controlecijfers, "539007547034" met het "BBAN"-nummer, waarin "539" overeenkomt met de unieke bankidentificatiecode die de bankinstelling identificeert waarbij de rekening is geopend, "0075470" met de identificatie van de klant binnen het BBAN en "34" met het controlecijfer.

⁷ Voor een exhaustieve opsomming van de handelingen, zie artikel VII.62/2, § 3, van het Wetboek van economisch recht (hierna "het WER").

- c) Hij stelt de betaler of de begunstigde in kennis van de redenen voor niet-aanvaarding van de uitvoering van de betalingstransactie minstens gedurende dertien maanden vanaf de datum waarop de betalingsdienst niet meer wordt uitgevoerd ten gevolge van de verandering van rekening.
- d) Hij heft de betaalrekening (lopende rekening) op en annuleert de betaalinstrumenten die verbonden zijn met de rekening.
- e) Hij draagt het saldo van de oude betaalrekening over naar de nieuwe rekening.

- **De ontvangende PSP voert de volgende taken uit:**

- a) de begunstigde schuldeisers van domiciliëringen en de ordergevers van terugkerende overschrijvingen in kennis stellen van het nieuwe rekeningnummer⁸;
- b) in voorkomend geval, de consument of de overdragende PSP verzoeken om hem de ontbrekende informatie te verstrekken die nodig is om deze informatie-/kennisgevingsverplichting inzake de wijziging van het rekeningnummer na te komen;
- c) de doorlopende overschrijvingsopdrachten en overschrijvingen met memodatum waarom door de consument is verzocht, instellen en vanaf de in de toestemming bepaalde datum uitvoeren;
- d) alle nodige voorbereidingen treffen om domiciliëringen te aanvaarden vanaf de in de toestemming bepaalde datum.

6. **Wat de spaarrekeningen betreft**, wordt de overstap momenteel niet gewaarborgd door het WER. Niettemin nemen in België momenteel 14 banken op vrijwillige basis deel aan de bankoverstapdienst voor spaarrekeningen⁹.

7. De Autoriteit heeft zich nog niet eerder uitgesproken over de bankoverstap, maar heeft zich wel reeds *in concreto* uitgesproken over de verwerking van de gegevens van de houder van het IBAN¹⁰.

⁸ Ibidem.

⁹ Informatie verstrekt door de aanvrager in de memorie van toelichting. Volgens Febelfin gaat het om de volgende banken: Argenta, BNP Paribas Fortis, Belfius, CBC Banque, Crelan, Deutsche Bank, Fintro, KBC Bank, Bank Van Breda & co, Banque CPH, Beobank, Europabank, ING Belgium, vdk bank, <https://febelfin.be/nl/diensten/van-bank-veranderen/als-consument-van-bank-veranderen>.

¹⁰ Advies nr. 54/2022 van 9 maart 2022 betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde een IBAN-naamcontrole in te voeren om bancaire internet- en cyberfraude tegen te gaan (CO-A-2022-028) en teneinde een IBAN-naamcontrole in te voeren om bancaire internet- en cyberfraude tegen te gaan (CO-A-2022-042), beschikbaar op de website van de GBA: <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n-54-2022.pdf>.

8. Dit advies bevat opmerkingen over de bepalingen van het ontwerp, voor zover deze aanleiding geven tot opmerkingen inzake de bescherming van persoonsgegevens, de legaliteit en de voorspelbaarheid van de normen.

II. Onderzoek van de adviesaanvraag

A. Opmerkingen met betrekking tot artikel 2 in ontwerp tot wijziging van artikel VII.62/2 van het WER

9. Artikel 2 in ontwerp voorziet in de aanvulling van:
- artikel VII.62/2, § 3, van het WER met een punt 8°, luidende: "*8° de volledige informatie overdragen betreffende de gedurende de laatste tien jaar uitgevoerde verrichtingen met de overdragende betaalrekening.*";
 - artikel VII.62/2, § 5, eerste lid, van het WER met een punt 6°, luidende: "*6° de volledige informatie betreffende de gedurende de laatste tien jaar uitgevoerde verrichtingen overdragen op de geopende betaalrekening.*"

a) Voorafgaandelijke opmerkingen

10. Artikel 10, lid 1, van Richtlijn 2014/92/EU van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties, bepaalt het volgende:
- "*De lidstaten kunnen ten opzichte van de in de leden 2 tot en met 6 bedoelde maatregelen alternatieve maatregelen vaststellen of in stand houden, mits*
a) dat duidelijk in het belang van de consument is,
b) er geen extra lasten voor de consument ontstaan, en
c) de overstap in ieder geval binnen eenzelfde globaal tijdsbestek als bedoeld in de leden 2 tot en met 6 [van dit artikel] wordt afgewikkeld."

Hieruit volgt dat de Belgische wetgever bijkomende maatregelen kan treffen ten opzichte van die waarin is voorzien in artikel 10, leden 2 tot en met 6, van de voormelde richtlijn, op voorwaarde dat aan deze drie voorwaarden wordt voldaan. Het voor advies voorgelegde wetsvoorstel past kennelijk binnen deze optiek.

11. De Autoriteit stelt de goede bedoelingen van het wetsvoorstel, dat erop gericht is een oplossing te bieden in het belang van de consument, niet in vraag. Zij is echter van oordeel dat de voorgestelde manier om dit kennelijk legitieme doeleinde te bereiken, onvoldoende is getoetst aan de beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens.

12. **De Autoriteit wenst de aandacht te vestigen op verschillende aspecten**, zoals:

- de bijzondere gevoeligheid van de overgedragen persoonsgegevens en de impact van de verwerking ervan op derden ("*silent parties*");
- het (potentiële) hergebruik van de persoonsgegevens waarop de overdracht betrekking heeft;
- het belang van een analyse van de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de volledige overdracht van de historiek van een financiële instelling naar een andere, gelet op de mogelijkheid dat minder ingrijpende middelen kunnen worden aangewend om hetzelfde doel (doeleinde) te bereiken.

13. **De bijzondere gevoeligheid van de overgedragen persoonsgegevens.** De Autoriteit herinnert eraan dat de gegevens die worden verzameld en verwerkt met het oog op het uitvoeren van betalingen/overschrijvingen/domiciliëringen in het kader van een betaalrekening, per definitie zeer persoonlijke gegevens vormen¹¹ en bijzondere categorieën van persoonsgegevens kunnen onthullen. Betalingsgegevens hebben betrekking op tal van aspecten van het leven van personen en kunnen zeer precieze conclusies daarover mogelijk maken, zoals de dagelijkse gewoontes, de uitgeoefende activiteiten, het bezoek aan ziekenhuizen/artsen/apotheken, de sociale relaties van deze personen, de sociale milieus waarin zij verkeren, hun politieke opvattingen, hun religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, hun vakanties en verplaatsingen, enzovoort.

14. **De rekeninghistoriek en de "derden".** Bovendien kunnen deze persoonsgegevens betrekking hebben op derden (bijvoorbeeld wanneer de begunstigde van een overschrijving/betaling een andere natuurlijke persoon is). Deze derden worden doorgaans "derden" ("*silent parties*") genoemd. Dergegevens zijn "*persoonsgegevens met betrekking tot een betrokkene die niet de gebruiker is van een specifieke betalingsdienstaanbieder, maar wiens persoonsgegevens door die specifieke betalingsdienstaanbieder worden verwerkt voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de aanbieder en de betalingsdienstgebruiker*"¹². Bijgevolg kan de overdracht van de volledige transactiehistoriek bijzondere risico's inhouden voor de bescherming van de persoonsgegevens van derden, aangezien zij zelfs geen kennis hebben kunnen nemen van deze overdracht. **Het ontwerp zou moeten preciseren dat de gegevens met betrekking tot de derden door de ontvangende PSP niet mogen worden gebruikt voor een ander doeleinde dan dat waarvoor zij werden verzameld,**

¹¹ Volgens het Europees Comité voor gegevensbescherming / European Data Protection Board (hierna "EDPB") gaat het om gegevens die het potentiële risico voor de rechten en vrijheden van personen vergroten en waarvan een inbreuk duidelijk ernstige gevolgen kan hebben voor het dagelijks leven van de betrokkene (bijvoorbeeld financiële gegevens).

¹² EDPB, *Richt snoeren 06/2020 inzake de wisselwerking tussen de tweede richtlijn betalingsdiensten en de AVG*, p. 20 en volgende, 15 december 2020, beschikbaar op https://www.edpb.europa.eu/system/files/2021-06/edpb_guidelines_202006_psd2_afterpublicconsultation_nl.pdf.

namelijk het behoud van de historiek van de verrichtingen door de consument (rekeninghouder).

15. **Potentieel hergebruik van overgedragen gegevens door de ontvangende PSP.** De Autoriteit wenst te benadrukken dat de consument moet begrijpen dat, na de overdracht van de historiek van zijn betaalrekening, de transactiegegevens op legitieme wijze kunnen worden hergebruikt, voorbij de loutere opening en het beheer van deze betaalrekening, op grond van verschillende wettelijke verplichtingen die op de ontvangende PSP (vaak een kredietinstelling) rusten, of zelfs in het kader van diens gerechtvaardigd belang. Zo kan een dergelijk hergebruik bijvoorbeeld plaatsvinden met het oog op doeleinden zoals de bestrijding van financiële criminaliteit (AML-profilering¹³, fraudepreventie), de ontwikkeling van nieuwe diensten, de interne ontwikkeling van algoritmen of direct marketing, en dit op basis van het gerechtvaardigd belang van de ontvangende PSP of van zijn klanten. De Autoriteit is dan ook van oordeel dat de consument hierover moet worden geïnformeerd. Het ontwerp zou derhalve uitdrukkelijk moeten voorzien in een informatieplicht voor de ontvangende PSP ten aanzien van de consument in dit verband. In deze context vraagt de Autoriteit zich af of het niet aangewezen is om de consument de keuze te laten tussen de overdracht van de historiek van zijn rekening en het kosteloos verkrijgen van de rekeninguittreksels bij de overdragende PSP (zie *infra*, overweging 17).

b) Opmerkingen over de beginselen noodzakelijkheid en evenredigheid

16. **Herinnering aan de regels.** Ter herinnering: een verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd wanneer zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het nagestreefde doel (doeleinde) te bereiken.
17. **Minder ingrijpende maatregelen.** In casu, indien het nagestreefde doeleinde erin bestaat de toegang tot de historiek van de door de consument uitgevoerde verrichtingen te behouden, vraagt de Autoriteit zich af of geen minder ingrijpende methoden mogelijk zijn. Bij wijze van voorbeeld zou een van de volgende scenario's kunnen worden overwogen:
- de overdragende PSP's verplichten om hun klanten kosteloos alle rekeninguittreksels te bezorgen (in elektronische of papieren vorm) waarover zij beschikken tot aan de sluiting van de betaalrekening;
 - de consument de keuze laten tussen (1) het kosteloos verkrijgen van de rekeninguittreksels die door de overdragende PSP worden bewaard tot de datum van sluiting van de betaalrekening en (2) de overdracht van de historiek van de

¹³ Het profileren van klanten in het kader van de bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme (AML-FT) is verplicht voor de onderworpen entiteiten (banken, enz.).

verrichtingen over een kortere periode, bijvoorbeeld de laatste dertien maanden¹⁴, aangevuld met het kosteloos verkrijgen van de overige rekeninguittreksels (in elektronische of papieren vorm).

De Autoriteit verzoekt de aanvrager dan ook na te denken over andere maatregelen die het mogelijk maken het nagestreefde doeleinde te bereiken en om een analyse uit te voeren van de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de voorgenomen maatregel en van de gegevensverwerkingen die daaruit voortvloeien.

c) Opmerking betreffende de samenhang van de bepalingen van het Wetboek van economisch recht

18. De Autoriteit stelt vast dat artikel 2 in ontwerp geen enkele bepaling van artikel VII.62/2, § 3 en § 5, van het WER opheft. Zij stelt zich dan ook vragen bij de verenigbaarheid van de bepalingen vervat in artikel VII.62/2, § 3, 2° en 3°, van het WER met artikel 2 van het voor advies voorgelegde voorstel. Concreet vraagt de Autoriteit zich af of het de bedoeling is dat de overdragende PSP nog steeds bepaalde gegevens moet verstrekken, zoals de lijst van doorlopende betalingsopdrachten, overschrijvingen, informatie over mandaten voor domiciliëringen, terugkerende inkomende overschrijvingen en door de begunstigde schuldeiser aangestuurde domiciliëringen, overeenkomstig artikel VII.62/2, § 3, 2° en 3°, van het WER. Deze gegevens zijn immers vereist ondanks artikel 2 in ontwerp, dat de overdracht van de volledige transactiehistoriek van de laatste tien jaar met betrekking tot de overgedragen betaalrekening voorschrijft. Indien de volledige historiek wordt overgedragen, rijst de vraag of de regels van artikel VII.62/2, § 3, 2° en 3°, van het WER nog moeten worden toegepast. De ontvangende PSP beschikt immers reeds over deze informatie. De Autoriteit nodigt de aanvrager dan ook uit om de samenhang van de bepalingen na de beoogde wijzigingen te verifiëren en, indien nodig, in de memorie van toelichting de verhouding tussen de punten 2° en 3° van artikel VII.62/2, § 3, van het WER en artikel 2 in ontwerp (dat voorziet in de invoeging van een punt 8° in artikel VII.62/2, § 3, van het WER) te verantwoorden.

d) Opmerking betreffende de termijn van 10 jaar

19. **Wat de termijn van tien jaar voor de overdracht van de transactiehistoriek betreft**, begrijpt de Autoriteit, volgens de ontvangen aanvullende informatie, dat sommige Belgische banken het mogelijk maken om via hun applicatie gratis de bankuittreksels van de laatste tien jaar te downloaden. Dit is echter geen gangbare praktijk, aangezien sommige banken kosten aanrekenen voor de toegang tot de historiek ouder dan één jaar.

¹⁴ De termijn van dertien maanden wordt reeds gehanteerd in het WER, bijvoorbeeld voor de informatieplicht van de overdragende PSP ten aanzien van de ontvangende PSP.

20. **Opmerking betreffende de termijn van 10 jaar.** De Autoriteit stelt vast dat de keuze voor een termijn van tien jaar in het wetsvoorstel niet wordt gemotiveerd door de aanvrager. Dit blijkt evenmin uit de aanbevelingen van de Belgische Mededingingsautoriteit, die weliswaar verwijst naar "*het verlies van de historiek*", maar geen concrete aanbevelingen doet met betrekking tot de toepassing van een bepaalde termijn. De Autoriteit neemt tevens kennis van het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State¹⁵, waarin wordt benadrukt dat de in het ontwerp voorziene termijn van tien jaar overeenstemt "*met de wettelijke termijn voor het bewaren van bankverrichtingen zoals bepaald in artikel 60, 2°, van de wet van 18 september 2017 'tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten'*"¹⁶, en dat dit problematisch is aangezien de bewaartermijn van tien jaar zoals opgelegd door artikel 60, 2°, van voornoemde wet van 18 september 2017 reeds het voorwerp heeft uitgemaakt van opmerkingen door de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies nr. 61.295/2 van 11 mei 2017¹⁷. **De Autoriteit verzoekt de aanvrager dan ook om in de memorie van toelichting de keuze voor de termijn** waarop de overdracht van de historiek van de uitgevoerde verrichtingen op de nieuwe betaalrekening betrekking heeft, **te motiveren en deze termijn in het licht van dit advies en het voormelde advies van de Raad van State te verkorten.**

e) Opmerking betreffende de beveiliging van de gegevensoverdracht

21. Het spreekt voor zich dat het van essentieel belang is dat elke betrokken partij zich terdege bewust is van de noodzaak om de beveiliging van de gegevens bij hun overdracht te waarborgen en elk lek van persoonsgegevens te voorkomen¹⁸. **De Autoriteit stelt voor om een delegatie aan de Koning op te nemen met betrekking tot de uitvoering van de technische aspecten van deze gegevensoverdrachten.**

B. Opmerkingen betreffende artikel 3 in ontwerp inzake de overdraagbaarheid van IBAN-nummers via een nieuw artikel VII.62/8 in het WER

¹⁵ Advies van de Raad van State nr. 77.895/2/V van 12 augustus 2025.

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Advies van de Raad van State nr. 61.295/2 van 11 mei 2017: artikel 40, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering veronderstelt dat het nationaal recht zich moet beperken tot "[het vaststellen van] de omstandigheden [...] die de verlenging tot meer dan vijf jaar noodzakelijk of mogelijk maken, en sluiten dus uit dat daarin meteen voor alle gevallen bepaald wordt dat de bewaringstermijn tien jaar bedraagt".

¹⁸ De Autoriteit verwijst in dit verband naar EDPB, *Guidelines 01/2025 on Pseudonymisation*, versie van 16 januari 2025; Groep "artikel 29" (G29), *Advies 5/2014 over anonimiseringstechnieken*, goedgekeurd op 10 april 2014; ENISA, *GDPR & Deploying Pseudonymisation Techniques*, november 2019; ENISA, *Data Pseudonymisation: Advanced Techniques and Use Cases*, januari 2021; ENISA, *Deploying Pseudonymisation Techniques*, maart 2021.

22. **Artikel 3 in ontwerp** voorziet in de invoeging, in boek VII, titel 3, hoofdstuk 9/1, van het WER, van een nieuw artikel VII.62/8, luidende:

- *"Art. VII.62/8. De betalingsdientaanbieders die de bepalingen van dit hoofdstuk uitvoeren, bieden de mogelijkheid aan om de IBAN-nummers van de betaalrekeningen over te dragen."*

23. **In het licht van de beginselen inzake gegevensbescherming** vormt het IBAN-nummer een persoonsgegeven, terwijl het tegelijk een unieke bankidentificatiecode is die vereist is voor de uitvoering van een betaling in de zin van de Europese regelgeving inzake betalingsdiensten. Het betreft een gegeven dat wordt gecreëerd en toegekend door de financiële instelling die de betaalrekening opent en beheert. Het dient om een rekening die toebehoort aan een natuurlijke persoon, een bank of een betalingsrelatie ondubbelzinnig te identificeren en structureert de toegang tot, de traceerbaarheid van en de inbeslagneembaarheid van gelden in diverse Europese en Belgische normatieve dispositieven (betalingen, bestrijding van witwassen, grensoverschrijdende inning, gecentraliseerde registers). Hieruit volgt dat de volledige overdraagbaarheid van rekeningnummers met hun IBAN-code niet kan worden gebaseerd op het recht op overdraagbaarheid zoals ingevoerd bij artikel 20 van de AVG, dat betrekking heeft op persoonsgegevens die door de betrokkene zijn verstrekt en via geautomatiseerde procédés worden verwerkt. Deze overdraagbaarheid kan daarentegen wel worden gebaseerd op een wettelijke verplichting die is ingesteld door het Europees recht, of zelfs door het nationaal recht, voor zover de nationale wetgever bevoegd is om wijzigingen aan te brengen in de geldende Europese bepalingen.

24. **Met betrekking tot de bevoegdheid van de Belgische wetgever om wijzigingen aan te brengen in de structuur van het Europese betalingskader**¹⁹, dat gebaseerd is op het IBAN en geharmoniseerde standaarden, neemt de Autoriteit kennis van het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State nr. 77.895/2/V van 12 augustus 2025, waarin wordt benadrukt dat "[...] *de voorgestelde overdraagbaarheid van het IBAN-nummer [zou] neerkomen op het creëren van een dubbelzinnigheid die onverenigbaar is met de definitie van de SEPA-verordening en de ISO-normen die deze verordening toepasselijk verklaart, wat met name in strijd zou zijn met de artikelen 2, 15) en 17), en 5 van diezelfde verordening*"²⁰ en dat "***de Belgische wetgever [...] niet bevoegd [is] om aan de SEPA-verordening wijzigingen aan te brengen***"²¹.

¹⁹ Dit Europese kader staat bekend als de "Single Euro Payments Area", afgekort SEPA, en wordt geregeld door Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro. Deze verordening is recent gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/886, die tot doel heeft instantbetalingen in euro volledig toegankelijk te maken voor consumenten en ondernemingen in de EU.

²⁰ Advies van de Raad van State nr. 77.895/2/V van 12 augustus 2025, punt 3.7.

²¹ Idem, punt 3.8.

25. **Wat de technische modaliteiten van de overdraagbaarheid van het IBAN betreft**, stelt de Autoriteit vast dat artikel 3 in ontwerp voorziet in **een delegatie aan de Koning**²². Een dergelijke delegatie is niet strijdig met het legaliteitsbeginsel, aangezien zij betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de essentiële elementen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld²³.

C. Opmerkingen betreffende artikel 4 in ontwerp inzake de overdraagbaarheid van spaarrekeningen

26. **Artikel 4 in ontwerp** voorziet in de invoeging, in boek VII, titel 3, hoofdstuk 9/1, van het WER, van een nieuw artikel VII.62/9, luidende: *"Dit hoofdstuk is ook van toepassing op de spaardeposito's bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992."*
27. **Spaarrekeningen vallen onder de AVG voor zover gegevens van een natuurlijke persoon worden verwerkt door een kredietinstelling**. Aangezien spaarrekeningen steeds een IBAN hebben en artikel 4 in ontwerp de overdraagbaarheid van spaarrekeningen koppelt aan de bepalingen van hoofdstuk 9/1 van het WER, volgt hieruit dat het wetsvoorstel ook de volledige overdraagbaarheid van IBAN-rekeningnummers voor spaarrekeningen inhoudt.
28. Deze bepaling geeft geen aanleiding tot specifieke opmerkingen van de Autoriteit inzake gegevensbescherming, onverminderd de opmerkingen die zijn gemaakt met betrekking tot de overdraagbaarheid van het IBAN. Met het oog op taalkundige en wetgevende samenhang **nodigt de Autoriteit de aanvrager uit om de huidige titel van hoofdstuk 9/1 van boek VII, titel 3, van het WER ("Overstapdienst betaalrekeningen") te vervangen door de titel "Overstapdienst betaalrekeningen en spaarrekeningen"**.

²² "De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad:

1° de nadere regels voor de overdraagbaarheid van de IBAN-nummers van de betaalrekeningen, waaronder de taakverdeling tussen de bij de overdracht betrokken partijen;

2° de verplichtingen van de betalingsdienstaanbieders betreffende het verschaffen van inlichtingen aan de consumenten over de overdraagbaarheid van de IBAN-nummers van de betaalrekeningen;

3° de methodes voor de vaststelling van de kosten voor de toepassing van die mogelijkheid en de verdeling van de desbetreffende kosten tussen de betrokken partijen; die methodes en kostenverdelingsregels geven ten aanzien van de consumenten geen aanleiding tot eender welke tariefbepaling voor de overdraagbaarheid van de IBAN-nummers van de betaalrekeningen indien zulks de concurrentie zou verstoren of de verandering van aanbieder zou ontmoedigen, en de consument worden generlei directe kosten aangerekend;

4° de vergoedingen die aan de consumenten toekomen in geval van vertraging bij de uitvoering van de overdracht."

²³ Zie bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof: arrest nr. 29/2018 van 18 maart 2010, punt B.16.1; zie Raad van State: advies nr. 63.202/2 van 26 april 2018, punt 2.2.

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit van oordeel dat het aangewezen is om:

- te waken over de bescherming van de persoonsgegevens van de “derden” overeenkomstig overweging 14;
- de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de overdracht van de volledige historiek van de ene financiële instelling naar de andere te analyseren en na te gaan of minder ingrijpende maatregelen kunnen worden overwogen om consumenten toe te laten hun persoonsgegevens te behouden (overweging 17);
- te waarborgen dat de consument wordt geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van de overdracht van de historiek (overweging 15);
- de termijn van tien jaar voor de overdracht van de rekeninghistoriek te motiveren en te verkorten (overweging 20);
- te voorzien in een delegatie aan de Koning met betrekking tot de uitvoering van de technische aspecten (overweging 21);
- te waken over de samenhang van de bepalingen van het Wetboek van economisch recht (overwegingen 18 en 28).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur